

Bemærkninger til foranstaaende Lovforslag.

I § 5 i Lov af 19. Marts 1930 om Tilskud fra Staten og Skolefondene til Ungdomsskoler og Aftenskoler er det bestemt, at Loven skal forelægges Rigsdagen til Revision senest i Rigsdagssamlingen 1933—34; ved Lov Nr. 273 af 16. Maj 1934 blev Revisionen udsat til Rigsdagssamlingen 1934—35. I Henhold hertil forelægges nærværende Lovforslag, efter at Ministeriet har indhentet Erklæringer fra de forskellige Myndigheder, som har deltaget i Lovens Administration, og hvis Udtalelser i Uddrag findes trykt som Bilag 1 til nærværende Lovforslag.

Som Bilag 2 er trykt en Samling Spørgsmaal stillet af det i Anledning af nævnte Lov af 16. Maj 1934 nedsatte Folketingsudvalg og som Bilag 3 og 4 de af Ministeriet som Svar herpaa indhentede Oplysninger.

Da Loven af 19. Marts 1930 blev givet, var det Tanken i økonomisk Henseende at holde den indenfor de Rammer, de hidtidige Tilskud til Aftenskolerne og de kommunale og private Efterskoler havde draget, idet man dog var klar over, at Loven kunde give Undervisningen af den halvvoxsne og voxsne Ungdom et Fremstød, som kunde bevirke en Forhøjelse af Udgifterne. Dette har ogsaa vist sig i stigende Grad at være Tilfældet. Statskassens Udgift har været 307 783 Kr. i Finansaaret 1930—31, 447 082 Kr. i Finansaaret 1931—32, 505 346 Kr. i Finansaaret 1932—33 og 594 367 Kr. i Finansaaret 1933—34.

Ministeriet er af den Opfattelse, at man skal bygge videre paa det ved Loven af 1930 indførte Princip for Støtte til Ungdoms- og Aftenskoler. Man maa ønske, at disse Undervisningsformer paa Grund af deres Betydning for Folkets hele kulturelle Stilling maa ikke blot opretholdes, men udvikles videre og naa en større Udbredelse baade som kommunalt drevne Skoler og som private Foretagender.

Dette vil imidlertid sikkert ogsaa kunne naas, selvom Statens og Skolefondens Tilskud nedsættes noget, og man skal i saa Henseende foreslaa, at Tilskuddet, der hidtil har været 2 Kr. 40 Øre, nedsættes til 1 Kr. 95 Øre, hvilket vil blive et Tilskud pr. Time fra Staten paa 1 Kr. 30 Øre og fra Skolefonden paa 65 Øre mod hidtil henholdsvis 1 Kr. 60 Øre og 80 Øre. Naar det lokale Tilskud opretholdes med mindst 50 Øre, vil

det samlede Tilskud pr. Time blive 2 Kr. 45 Øre; heraf er som hidtil Tilskuddet fra Stat og Skolefond i hvert Fald bestemt til Lærerløn, og selvom dette ikke er fastsat med Hensyn til det lokale Tilskud, vil det sædvanlige dog være, at Lærerne kan paa-regne et Vederlag af 2 Kr. 45 Øre pr. Time.

Man er dernæst klar over, at det er af største Betydning, at den Undervisningsvirksomhed, der støttes, er en virkelig Undervisning i Modsætning til Underholdning, til Erhvervsarbejde eller til en blot agitatorisk Virksomhed. Man har derfor i nærværende Lovforslag optaget Bestemmelser, der tager Sigte paa at fastslaa Skolens undervisningsmæssige Karakter dels ved, at selve dette Princip udtales i Loven, dels ved Bestemmelser om den Stilling, der tillægges skriftlige Udarbejdelser i Undervisningen, og endelig ved Bestemmelser om en delvis Forøgelse af Tilsynet og om de Fordringer, der bør stilles til Lærernes Kvalifikationer.

I de Aar, i hvilke Loven har virket, er den paa enkelte Steder bragt til Anvendelse paa en 8de Klasse ved Købstadskoler. En saadan Form for Ungdomsskole er af en særlig Betydning; den giver mere end de almindelige Ungdomsskoler, idet Timetallet er større, og danner paa en heldig Maade et Supplement og Modstykke til Mellemskolen. Der er imidlertid det særlige, at Staten paa Forhaand bidrager til de paagældende Læreres Løn ved det almindelige Tilskud til Kommunernes Lærerlønninger, idet disse Timer ligger indenfor vedkommende Læreres pligtige Timetal, og man har derfor hidtil foretaget en særlig Beregning af, hvad Staten yderligere skulde give i Tilskud; man tillægger denne Undervisning saa stor Betydning, at man har optaget en særlig Bestemmelse om dette Tilskud i Loven med noget ændrede og simplere Tilskudsregler.

Med Hensyn til de enkelte Paragraffer bemærkes følgende:

Til § 1.

Med Hensyn til Tilskuddet fra Stat og Skolefond, der iøvrigt omhandles nedenfor i § 3, bemærkes, at i den nugældende Lov gives der foruden det sædvanlige Tilskud paa ialt 2 Kr. 40 Øre pr. Time til Lærerløn ogsaa et Tilskud paa 50 Øre pr. Time til Driftsudgifter, forsaavidt angaar Undervis-